

Regionalt uppdrag folkbildning

Uppdragsperiod: 2020-2021

UPPDRAGSBESKRIVNING

Bakgrund och utgångspunkter

Folkbildningens nationella mål

Ett grundläggande skäl för samhällets stöd till folkbildningen är att den bidrar till en demokratisk utveckling av samhället. Målet för den statliga folkbildningspolitiken formuleras som: "Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället".

Riksdagen har beslutat att statens syfte med stödet till folkbildningen är att:

- Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald av människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället och
- Bidra till att bredda intresset för att öka delaktigheten i kulturlivet.

Regionalt utvecklingsprogram RUP

Region Östergötlands regionala utvecklingsprogram RUP > 2030 är den samlade strategin för Östergötlands utveckling. Det långsiktiga målet är ett Östergötland som uppfattas som en attraktiv värdeskapande region som skapar goda livsbetingelser och hållbar tillväxt genom kreativitet, nytänkande, sunt resursutnyttjande samt en öppen och inbjudande attityd. Folkbildningen kan kopplas mot flera av strategierna i RUP:

- Förstärka den samlade handlingsförmågan i Östergötland
- Främja östgötarnas möjligheter till livskvalitet och personlig utveckling
- Arbeta för utveckling av Östergötlands olika delar
- Tillvarata och utveckla Östergötlands attraktivitet

Kulturplan för Östergötland 2020-2023

Region Östergötlands kulturpolitiska strategier anges i Region Östergötlands Kulturplan 2020-2023. Folkbildningens uppdrag knyter an till de strategiska prioriteringar som anges i kulturplanen.

- Främja demokrati och delaktighet
- Bredda deltagande och öka spridning
- Stödja konstnärlig utveckling och främja kvalitet
- Utveckla den kulturella infrastrukturen i samverkan
- Utveckla kulturens roll i samhällsutveckling

I kulturplanen beskrivs folkbildningens roll inom kulturområdet:

Tillgänglighets- och mångfaldsaspekten är central inom folkbildningen, vars idé bygger på att alla har rätt att delta i kulturlivet. Folkbildningen har värdefull erfarenhet av hur man ökar medborgarnas delaktighet i kulturen och breddar intresset. Studieförbunden spelar en viktig roll för det lokala kulturlivets förutsättningar i kommunerna. Studiecirkeln är grunden för studieförbundens verksamhet, men alla studieförbund bedriver också kulturprogram inom teater, föreläsning, sång och musik, utställningar med mera. Studieförbundens verksamheter utgör viktiga uppdragsgivare för professionella kulturskapare. Studieförbunden har fått ett allt större samhällsansvar genom särskilda uppdrag från staten. Det gäller bland annat utbildningar för nyanlända och kunskapspridning kring mänskliga rättigheter.

Folkhögskolorna i länet spelar en central roll för kulturlivets utveckling i länet och utgör en typ av samlande kulturcentrum i flera kommuner. Folkhögskolorna riktar sig till vuxna och kombinerar begreppen bildning och utbildning. Folkhögskolorna har ett brett utbud av estetiska utbildningar som erbjuds i olika kursformer och spelar en mycket stor roll i utvecklingen av Östergötlands kulturliv.

Under perioden vill Region Östergötland:

- Stärka samverkan mellan Region Östergötland och Bildningsförbundet Östergötland samt de enskilda studieförbunden och folkhögskolorna i länet genom att utveckla forum för kontinuerlig dialog.

Regional folkbildningsverksamhet

Allmänt om uppdragstagaren

Bildningsförbundet Östergötland är ett regionalt samarbetsorgan för folkbildningen i Östergötland. Medlemmar är studieförbundens regionala organisationer och folkhögskolorna i länet. Bildningsförbundet ska arbeta med folkbildningens gemensamma utvecklingsfrågor och stärka de folkbildningsorganisationer som är verksamma i Östergötland. De centrala arbetsuppgifterna är samråd och samverkan för att folkbildningens roll som resurs i samhället ska utvecklas och stärkas, samt information och opinionsbildning. Bildningsförbundet fördelar också de regionala anslagen till studieförbunden, och redovisar till Region Östergötland hur dessa har använts och hur de har bidragit till att förbättra förutsättningarna för folkbildningsverksamheten i Östergötland.

Syftet med det regionala anslaget till studieförbunden är att:

- Bidra till att varje studieförbund på regional nivå kan hålla samman sin verksamhet i Östergötland, t.ex. genom att samordna vissa funktioner och öka möjligheterna att erbjuda befolkningen i alla regionens kommuner att delta.
- Ge studieförbundet resurser att utbilda och fortbilda personal och funktionärer i de egna organisationerna och i medlemsföreningarna.
- Stimulera studieförbunden att arbeta med verksamhetsutveckling för att bättre möta efterfrågan och behov.
- Skapa en plattform för samverkan mellan studieförbund och folkhögskolor för att göra folkbildningen ännu mera angelägen för människor och samhälle i framtiden

Regionalt uppdrag

Bildningsförbundet är den gemensamma arenan för folkbildningens aktörer i Östergötland. Med den kunskap man har om folkbildningens möjligheter att bidra till utvecklingen i Östergötland som grund får Bildningsförbundet ansvaret att hantera de medel som finns för utveckling av folkbildningsverksamheten samt att fördela anslaget till studieförbundens regionala verksamhet.

- Fördela anslaget till studieförbundens regionala verksamhet. Fördelningen sker enligt nedanstående.
- Vara en av civilsamhällets gemensamma mötesplatser med speciellt ansvar för bildning, kultur och social hållbarhet.
- Bidra till regionens kunskapsgrund genom kunskapsbildning och metodutveckling.
- Genom samverkan delta i insatser som stärker hälsan i befolkningen.

Bildningsförbundet Östergötland har undertecknat överenskommelsen om regional samverkan mellan Region Östergötland och idéburen sektor i Östergötland och deltar i arbetet.

Region Östergötland preciserar särskilda uppdrag till Bildningsförbundet. Uppdragen utgår ifrån de nationella målen för folkbildningen och formuleras i samarbete med Bildningsförbundet. Uppdragen inbegriper både interna och externa insatser. Under perioden ska externa insatserna i samverkan med kommuner prioriteras.

För perioden 2020-2021 har överenskommits om följande:

- Digitalisering - Fördjupa förståelsen inom folkbildningen för digitalisering och dess samhällsliga effekter. Tydliggöra vilken roll folkbildningen kan ha generellt, liksom för att motverka digitala klyftor.
Särskild aktivitet: Intern kompetensutveckling, inklusive uppföljning av utbildningen Digitalisering, bildning, ledarskap utifrån utbildningens syfte att ge redskap att förändra den nuvarande verksamheten och att utveckla genuint ny verksamhet.
- Folkbildningens demokratiuppdrag - Tydliggöra hur folkbildningen i Östergötland ska arbeta demokratiuppdraget, det vill säga människor möjligheter till demokratiskt deltagande i samhällslivet, med fokus på följande mål för folkbildningspolitiken:
 - bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
Särskild aktivitet: Bidra till att samarbetsorganisationer och övriga civilsamhället har en aktiv roll i arbetet med Agenda 2030-målen

- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.

Särskild aktivitet: Utveckla samverkan med parter inom kompetensförsörjning och arbetsmarknad kring folkhögskolornas och studieförbundens roll på området.

- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Särskild aktivitet: Genom samverkan delta i insatser kopplade till utvecklingsområden i Kulturplan 2020-2023. Ta fram en handlingsplan för insatserna.

Planering och prioritering

Bildningsförbundet ska årligen ta fram en verksamhetsplan (som inkluderar handlingsplan för insatser kopplade till kulturplanen) där det framgår hur man avser arbeta med uppdraget.

Rapportering och uppföljning

Uppdragstagaren svarar för att den regionala verksamhet som bedrivits redovisas till Region Östergötland. Bildningsförbundet ska årligen redovisa verksamheten i verksamhetsberättelsen. I denna ska man redogöra för viktiga händelser, det ekonomiska resultatet, horisontella mål och programverksamhetens innehåll relaterat till det regionala uppdraget. Där bör även framgå hur man arbetat med de särskilda uppdragen.

De gemensamma utvecklingsinsatser som Bildningsförbundet Östergötland genomför ska redovisas på samma sätt som utvecklingsanslaget, men det ska ännu tydligare framgå vilket syftet har varit och vilka resultaten har blivit.

Årligen sker minst en protokollförd dialog mellan Bildningsförbundet och Region Östergötland med utgångspunkt från verksamhetsberättelsen. Vid detta tillfälle ska även redovisning av utvecklingsprojekt och särskilda uppdragen redovisas.

Uppföljning av studieförbundens verksamhet

De studieförbund som får del av det regionala anslaget ska lämna en redovisning, som visar hur resurserna har använts. Det ska tydligt framgå i redovisningen att anslaget har använts till verksamhet i Östergötland och att de aktiviteter som genomförts har ägt rum i Östergötland.

Studieförbunden redovisar hur man arbetat med den regionala basadministrationen, utbildnings- och utvecklingsinsatser som genomförts för personal och funktionärer.

Finansiering

Uppdragstagarens verksamhet finansieras med offentliga medel. Region Östergötland avsätter årligen ett anslag till den regionala folkbildningsverksamheten. Uppdragets finansiering beslutas av Region Östergötlands fullmäktige.

Bidraget består av tre delar:

Studieförbunden

80 % av anslaget fördelas av Bildningsförbundet mellan de studieförbund som är godkända av Folkbildningsrådet och som har verksamhet i flertalet av kommunerna (som regel minst 7, men tillfälliga undantag kan medges) i Östergötland. Bidragen till studieförbunden ska användas till en regional basadministration, till utbildnings- och utvecklingsinsatser för personal och funktionärer och till utvecklingsprojekt, som bidrar till att stärka studieförbundets position och ökar kvaliteten i verksamheten.

Beslut om hur anslaget till studieförbunden ska fördelas fattas gemensamt av dessa genom Östergötlands Bildningsförbunds styrelse. Besluten ska grunda sig på underlag från varje studieförbund, som gör det möjligt att redovisa vad man har gjort, hur mycket pengar man har använt och hur det har gått.

Gemensamma insatser utvecklingsinsatser

15 % av anslaget är avsett för gemensamma insatser för Bildningsförbundets medlemsorganisationer som bidrar till att stärka folkbildningens position i samhället och ökar befolkningens intresse för verksamheten. När det gäller den del av anslaget som är till för gemensamma utvecklingsinsatser bör ett samrådsförfarande ske med Region Östergötland. Projekt och satsningar som finansieras på detta sätt ska tydligt definieras och beskrivas innan de startar och redovisas efteråt.

Bildningsförbundets administration och verksamhet

5 % av anslaget får användas till finansiering av Bildningsförbundets gemensamma administration och verksamhet, under förutsättning att studieförbunden och folkhögskolorna själva bidrar med medlemsavgift. Finansieringen av detta uppdrag bör framgå i den ekonomiska redovisningen och ligga i paritet med Regionens anslag.

Anslag för det regionala uppdraget utbetalas till uppdragstagaren i särskild ordning efter överenskommelse mellan uppdragstagaren och Region Östergötland.

För Region Östergötland

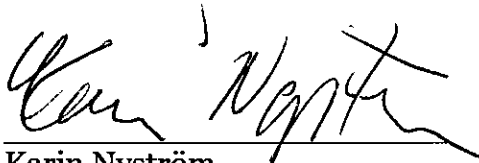

Eva Andersson
ordförande
Regionutvecklingsnämnden

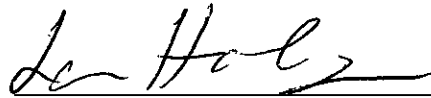

Andreas Capilla
Regionutvecklingsdirektör

För Bildningsförbundet Östergötland

Karin Nyström,
ordförande
Bildningsförbundet Östergötland

Lars Holmgren
Kanslichef